

den Bemærkning overfor en æret Rigsdagsmand, at det naturligtvis ikke har været min Tanke, at der skulde føres en saadan Kontrol med, hvad der foregaar i private Huse som den, han forudsatte. Jeg er gaaet ud fra, at de Ord, som staa i Slutningen af § 9 „Mafferade og Dands“ skulde være ensbetydende med de Udtryk „Baller og Legestuer“, som findes i Forordningen 25de Marts 1845, eller at de i det Hele betegne det samme Begreb; men hvis man nærer nogen Tvivl i den Henseende, saa kan jeg ogsaa her tilføje, at man let vil kunne komme tilrette med mig i den Henseende. Det er i det Hele taget ogsaa et af de Punkter, hvor det forekommer mig, at det mest Afgjørende maa blive Folkets almindelige Opfattelse af det hele Spørgsmaal om, i hvilket Omfang der skal være Forbud mod Dands og andre Forslystelser Aftenerne før Helligdage. Lovforslaget gaar, som det vil ses, allerede, som det nu er, meget vidt ligeoverfor den tidligere Tingenes Tilstand, hvorefter jo saadanne Ting egentlig vare forbudte Aftenerne før Helligdage. Det gaar ogsaa videre end det Lovforslag, som det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) indbragte i dette Thing ifjor, da han jo dog vilde forlange, at det skulde være forbi med disse Forslystelser Kl. 5 om Morgenen, medens jeg i Lovforslaget blot har forlangt, at de skulde være forbi før Kl. 9 paa almindelige Helligdage. Spørgsmaalet er nu det, om man mener, at der er nogen Grund til at bevare nogen Forskjel mellem Aftenerne før de høje Helligdage og Aftenerne før almindelige Helligdage, og jeg har da troet, at det dog i det Hele taget var den gængse Anskuelse hos Befolkningen, at der maatte finde en særegen og større Helligdagsfred Sted Aftenerne før disse høje Helligdage end Aftenerne før almindelige Søndage og Helligdage. — Jeg skal endnu kun gjøre nogle faa Bemærkninger med Hensyn til § 12. Denne Paragraf er bleven angreben fra flere Sider, og man har ment, at den ikke burde findes i Lovforslaget. Jeg vil dog anbefale at overveie denne Sag atter og atter, forinden man skrider til at stryge denne Paragraf, idet jeg tror, at det dog kan have sin store Nytte at have en saadan Bestemmelse, hvorved der kan aabnes Afgang til at tage Hensyn til de lokale Interesser. Jeg synes heller ikke, at der er noget Boveligt derved, naar der, for at Saadant kan ske, udfordres baade, at den Myndighed, som maa antages nærmest at være Bogter over de lokale Interesser, nemlig Kommunalbestyrelsen, udtaler sinse derom, og tillige, at Justitsministerens Sanction skal erhverves derpaa. Hvad angaar de Exempler, som nævnes i Paragrafen, da vil jeg blot bemærke, at det under Nr. 3 har jeg filllet op, fordi det er blevet mig sagt fra en Side, som jeg maa anse for særlig sagkyndig i den Henseende, at det i en stor By som f. Ex. Kjøbenhavn vil være en overordentlig stor Gene, om Varer af en

vis Art, navnlig saadanne, der hurtigt fordæres, ikke skulde kunne faas tilkjøbs paa Lovet Søndag Morgen før Kl. 9. Jeg tror nok, at der ikke vil være megen Erang til en saadan Bestemmelse paa Landet, og der vil formodentlig heller ikke være synderlig Erang dertil i smaa Byer; men jeg tror dog, at for Kjøbenhavn og maasse enkelte andre store Byer — ja af egentlig store Byer er der jo ikke andre heri Landet end Kjøbenhavn — vil denne Bestemmelse dog maasse kunne gjøre sin Nytte. Hvad Bestemmelsen under Nr. 2 angaar, saa skal jeg blot bemærke, at det naturligtvis ingenlunde var min Mening dermed, at det skulde være Folk forbudt at fare til Bogns gennem Byens Gader til ankommende og afgaaende Jernbanetog; men Bestemmelsen i § 12, Nr. 2 skulde være en Undtagelse fra Bestemmelsen i § 1, som forbyder Arbeidsvogne at kjøre paa Gaderne om Søn- og Helligdage; det er derfor kun til den Slags Godstransport, § 12, Nr. 2 sigter, men ikke til den Transport af Passagerer med deres Reisegods, som naturligen staa i Forbindelse med afgaaende og ankommende Jernbanetog. (Th. Kruse: Der staa: „Passagerdampskibe“!). Ja, Passagerdampskibe, men der sendes ogsaa Gods med disse. — Angaaende Redaktionsspørgsmaal vil det, som jeg tidligere tillod mig at bemærke, være let at komme ud af det med mig. Jeg skal endnu kun tilføje den ene Bemærkning, at jeg maa slutte mig til, hvad der af tidligere ærede Talere, navnlig af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Kjimestad) blev udtalt, nemlig at jeg ikke formaar at se, at Folketingsens ved Grundloven forandrede Stilling skulde gjøre det utilstedeligt overhovedet at bevare en Helligdagslovgivning; ligesom jeg ikke veed, at denne Anskuelse hidtil er kommen frem i de 25 Aar, hvori vi nu have haft Grundloven, saaledes kan jeg heller ikke se, at der er nogen som helst Grund til at fremkomme dermed nu. Jeg tror, at den danske Folketunge, til hvilken hele det danske Folk med aldeles forsvindende Undtagelser hører, er fuldt berettiget til paa dette Punkt at hævde en saadan Lovgivning, som samstemmer med det danske Folks Følelse og Anskuelse.

Berg: Det maatte jeg forudsætte, at den Anskuelse om dette Lovforslags Hovedpunkt, som jeg fremsatte, vilde blive stærkt angreben af flere ærede Medlemmer heri Salen. Vi have jo netop i de senere Aar faaet følelig at mærke, hvor Binden blæste fra den Kant (Octavius Hanssen lever). Ja, det fornøier nu det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds, men det fornøier ikke mig. Jeg vilde have ønsket, vi vare blevene i den tidligere gamle Gænge, som Rigsdagen havde været i, og navnlig med Hensyn til dette Spørgsmaal have vi jo været i fuld Forstaaelse med hinanden. Den meget ærede Minister udtalte, at det til en vis Grad vilde gjøre ham ondt, hvis